

Verbindend schoolklimaat en aanwezigheid CLB-medewerker bij tuchtprocedures

1. Inleiding

Vanuit het CLB merken we zowel binnen het gewoon als buitengewoon onderwijs een toename op van leerlingen die buitengezet werden op-school (**BOS**). Dit brengt extra uitdagingen met zich mee.

Het **decreet basisonderwijs (artikel 33)** en de **codex secundair onderwijs (artikel 123/10 §3)** stellen dat de klassenraad die advies geeft om een leerling definitief uit te sluiten, uitgebreid moet worden met een vertegenwoordiger van het CLB met adviesbevoegdheid.

De afgelopen jaren werden enkele zaken aanhangig gemaakt bij de **Raad Van State** nadat een leerling definitief werd uitgesloten van een school. De verzoekers verwezen hierbij onder meer naar het belang van betrokkenheid van het CLB bij de begeleidende klassenraad die hierover beslist. De Raad van State volgt deze argumentatie.

Cf. arrest nr. 257.120 van 19 juli 2023:

... beschikt de Raad over geen details om na te gaan of die telefonische uitnodiging tijdig en voldoende duidelijk was opdat het CLB met kennis van zaken was geïnformeerd over de voorgenomen beraadslaging en advisering. Gewis beschikt het CLB niet over een vetorecht en heeft zijn vertegenwoordiger enkel een adviserende rol, maar om die bevoegdheid te kunnen uitoefenen is minstens vereist dat hij behoorlijk is opgeroepen...

...de aanwezigheid van het CLB bij de totstandkoming van het advies van de klassenraad had kunnen leiden tot een ander advies...

Het CLB moet dus tijdig betrokken worden, om de leerling en de school correct te kunnen bijstaan, adviseren en begeleiden.

We willen deze rol als CLB op een kwaliteitsvolle manier blijven opnemen en inzetten op een rol dicht bij de leerling en dicht bij de school.

In deze tekst verduidelijken we graag in eerste instantie het **belang van een verbindend schoolklimaat** en goede samenwerking, een degelijke **brede basiszorg**, de rollen binnen het **zorgcontinuüm** en de **aanwezigheid van de CLB-medewerker** op tuchtklassenraden.

2. Verbindend schoolklimaat, brede basiszorg en het zorgcontinuüm

De school zet blijvend in op **brede basiszorg** en een verbindend schoolklimaat. Met vragen rond de toepassing van dit verbindende schoolklimaat, kan de school steeds terecht bij de PBD of externe partners. Op basis van bezorgdheid en objectieve schoolgegevens zet het CLB haar signaalfunctie in.

Wanneer de school dient in te zetten op **verhoogde zorg** vragen we vanuit het CLB extra aandacht voor herstelgericht werken. Als de school het CLB in deze fase betreft, waakt het

erover dat de minst ingrijpende maatregel wordt toegepast. Het CLB bewaakt steeds het leerrecht van elke leerling vanuit een consultatieve en verbindende rol. Het CLB denkt proactief mee na en gaat samen met de school op zoek naar oplossingen afgestemd op de onderwijsbehoeften en bredere ontwikkeling van de leerling.

Wanneer er **uitbreiding van zorg** nodig is, dient het CLB tijdig betrokken te worden. Het CLB neemt de regie en bekijkt op basis van gerichte bevraging en beeldvorming welke kerntaak ze zal inzetten naast de brede basiszorg en verhoogde zorg op school.

3. Aanwezigheid CLB-medewerker tijdens een tuchtklassenraad

De mogelijkheid om als CLB **tijdig betrokken** en **aanwezig** te kunnen zijn op een tuchtklassenraad is een **gezamenlijke verantwoordelijkheid** van school en CLB.

Tijdens de tuchtklassenraad engageert het CLB zich om:

- te luisteren en samen te werken vanuit een gezamenlijke zorg rond de betrokken leerling met respect en erkenning voor de reeds geleverde inspanningen van alle betrokkenen.
- het perspectief van de leerling en zijn of haar ouders te bewaken
- samen met de klassenraad te overlopen welke stappen in kader van het zorgcontinuüm er genomen zijn en te evalueren of er nog (begeleidings)mogelijkheden zijn
- het proces mee te bewaken, evenals het principe van proportionaliteit
- zijn onafhankelijke advies te delen met de klassenraad (het CLB heeft géén beslissingsbevoegdheid)

Indien het CLB **uitzonderlijk niet aanwezig** kan zijn op een tuchtklassenraad:

- ☐ Dan probeert het CLB digitaal aan te sluiten en/of geeft hun advies op voorhand door aan de voorzitter van de klassenraad.
- ☐ De aanwezigheid van het CLB op de klassenraad is in beginsel een vormvereiste voor de geldigheid ervan. De geldigheid van de klassenraad komt echter niet in het gedrang wanneer het CLB tijdig en op een goede manier uitgenodigd werd, maar toch verhinderd is.

4. Na een definitieve uitsluiting van een leerling zoeken de school en het CLB samen met de ouders naar een nieuwe school voor de leerling.